

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **P. O. M.**, nar. XXX
státní příslušnost: Nigerijská federativní republika
bytem XXX

zastoupený advokátem JUDr. Vladimírem Čarňanským
se sídlem Vodičkova 41, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2020, č.j. 13/2020-190-TAXI/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravy (dále jen „dopravní úřad“) ze dne 2.12.2019 č.j. MHMP 2418406/2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci dle § 21c odst. 4 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění účinném do 30.6.2020 (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

„zákon o silniční dopravě“) odňato oprávnění řidiče taxislužby pro nesplnění zákonné podmínky spolehlivosti.

2. Ze správního spisu vyplývá, že dopravní úřad z evidenční karty řidiče zjistil, že žalobce byl rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy sp. zn. S-MHMP 1442372/2019/BuL, které nabylo právní moci dne 10.9.2019 (dále jen „rozhodnutí o přestupku“) shledán vinným spácháním přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se dopustil tím, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje, což bylo zjištěno při kontrole dne 19.6.2019, při které byla žalobci naměřena hladina alkoholu v krvi ve výši 0,19 ‰. Za uvedený přestupek byla žalobci rozhodnutím o přestupku uložena pokuta ve výši 4 000 Kč a zákaz činnosti. S ohledem na tuto skutečnost dopravní úřad shledal, že žalobce nesplňuje podmínku spolehlivosti uvedenou § 9 odst. 3 písm. b) bod 1 zákona o silniční dopravě ve znění účinném do 30.6.2020, a proto mu prvostupňovým rozhodnutím odňal oprávnění řidiče taxislužby.
3. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí se závěry dopravního úřadu ve všech ohledech ztotožnil a v jeho postupu neshledal žádné pochybení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce prokazatelně přestal splňovat podmínku spolehlivosti, neboť mu byla uložena pokuta za spáchání přestupku spadajícího do kategorie podle § 9 odst. 3 písm. b) zákona o silniční dopravě. Z tohoto ustanovení jednoznačně vyplývá, že k odnětí oprávnění řidiče taxislužby postačí, dopustí-li se řidič taxislužby toliko jednoho přestupku. Není tedy pravdou, že k odnětí může dopravní úřad přistoupit až po případném spáchání vícero přestupků v dané oblasti, jak mylně tvrdil žalobce v odvolání. Žalovaný označil za lichou též odvolací námitku žalobce, podle níž měl dopravní úřad přihlédnout k množství zjištěného alkoholu v krvi při kontrole. Připustil, že v některých evropských zemích lze řídit motorová vozidla pod vlivem alkoholu, nikoliv však v České republice, která má tzv. nulovou toleranci, tj. nemá žádnou tolerovanou hranici zjištěného alkoholu či jiné návykové látky v krvi. Ani zákon o silniční dopravě neváže odnětí oprávnění řidiče taxislužby na množství zjištěné návykové látky v krvi, nýbrž na to, zda posuzovaná osoba řídila vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje či jiné návykové látky a byl jí za toto jednání uložen správní trest. V dané věci proto nebylo podstatné, jak vysoká hladina alkoholu v krvi byla žalobci při kontrole zjištěna. Žalovaný nepřisvědčil ani odvolací námitce brojící proti tomu, že dopravní úřad nepřihlédl k osobním a majetkovým poměrům žalobce. Podotkl, že ustanovení § 21c odst. 4 zákona o silniční dopravě nedává správním orgánům v řízení o odnětí oprávnění řidiče taxislužby možnost správního uvážení. Pro účely tohoto řízení se zkoumá pouze naplnění podmínek § 9 odst. 3 zákona o silniční dopravě. Žalovaný též zdůraznil, že odnětí oprávnění řidiče taxislužby není správním trestem ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a proto nemohlo dojít ke dvojímu potrestání žalobce za jeden skutek.
4. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce namítl, že jím byl zkrácen na svém právu provozovat taxislužbu. Setrval na názoru vyjádřeném již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, a sice že v řízení o odnětí oprávnění řidiče taxislužby podle § 21c odst. 4 zákona o silniční dopravě by měly být zohledněny veškeré skutečnosti, které namítal v odvolání. Těmi byly a) mnohost spáchaných přestupků (žalobce má za to, že k odnětí oprávnění řidiče taxislužby je třeba opakovaného spáchání přestupku), b) množství

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

návykové látky zjištěné při kontrole řidiče, c) hrozba dvojího trestání, protože prvním trestem je samotný správní trest uložený za přestupek a druhým pak odnětí oprávnění řidiče taxislužby, d) osobní a majetkové poměry řidiče. Nepřihlédnutím k žádné z těchto okolností se správní orgány dopustily diskriminace vůči jedné skupině podnikatelů. Zákon o silniční dopravě totiž například v § 15 odst. 1 písm. a) bod 1 podmiňuje odnětí licence k provozování vnitrostátní liniové dopravy *opakovaným* závažným porušením povinností stanovených tímž zákonem. Ustanovení § 35a odst. 3 zákona o silniční dopravě pak dává správnímu orgánu I. stupně pravomoc rozhodnout o ztrátě dobré pověsti podnikatele v silniční dopravě provozované velkými vozidly nebo odpovědného zástupce, kterému byl uložen správní trest za protiprávní jednání, avšak až po posouzení toho, zda bude ztráta dobré pověsti *priměřeným následkem* spáchaného protiprávního jednání. Žalobce má ve světle těchto ustanovení zákona o silniční dopravě za to, že i v řízení o odnětí oprávnění řidiče taxislužby měly správní orgány obou stupňů zohlednit, zda řidič taxislužby porušil své povinnosti opakovaně a zda bude odnětí uvedeného oprávnění *priměřeným následkem* jeho protiprávního jednání.

5. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě setrval na stanovisku, že žalobci bylo oprávnění řidiče taxislužby odňato v souladu s právními předpisy. Zdůraznil, že zákon o silniční dopravě upravuje různé druhy dopravy. U každého druhu zákonodárce stanovil různé podmínky výkonu za účelem zajištění řádného plnění povinností subjekty, jichž se daný druh dopravy týká, a to s ohledem na bezpečnost a plynulost silničního provozu, bezpečnost účastníků silničního provozu a v oblasti taxislužby i s ohledem na bezpečnost cestujících. V oblasti provozování taxislužby proto výslovně stanovil určité přestupky, které vyhodnotil jako natolik závažné, že jejich pouhým jednorázovým spácháním ztratí řidič spolehlivost podle zákona o silniční dopravě, a je mu tak po určitou dobu zakázáno vykonávat práci řidiče taxislužby. Jedním z těchto přestupků je řízení vozidla pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky. Žalobce se právě takového protiprávního jednání, které bylo též vyhodnoceno a potrestáno jako přestupek, dopustil a byla mu za něj rozhodnutím o přestupku uložena pokuta a zákaz činnosti. Jednorázové spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu spojuje zákon o silniční dopravě se vznikem překážky pro splnění podmínky spolehlivosti řidiče taxislužby. Institut spolehlivosti má za cíl ochranu cestujících v taxislužbě, která je součástí systému veřejné dopravy a při níž pravidelně dochází k situacím, že ve vozidle taxislužby je přítomen pouze cestující a řidič. Prověřením výseku deliktů minulosti řidiče je zajištěno, že z výkonu práce řidiče taxislužby budou vyloučeny osoby, které se dopustily protiprávního jednání mj. v oblasti řízení pod vlivem návykové látky. Žalovaný dodal, že žalobce si odnětí oprávnění řidiče taxislužby zavinil sám, a to volným jednáním spočívajícím v řízení vozidla pod vlivem alkoholu.
6. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
7. Podle § 2 odst. 1 věty první správního řádu správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „právní předpisy“).
8. Podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

9. Podle § 9 odst. 3 písm. b) bod 1 zákona o silniční dopravě ve znění účinném do 30.6.2020 se za spolehlivého pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, komu byl v posledních 2 letech uložen správní trest za přestupek spočívající v řízení vozidla nebo jízdy na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem.
10. Podle § 21c odst. 1 zákona o silniční dopravě ve znění účinném do 30.6.2020 práci řidiče taxislužby je oprávněna vykonávat pouze osoba, která je držitelem oprávnění řidiče taxislužby. Oprávnění řidiče taxislužby uděluje na žádost dopravní úřad příslušný podle místa trvalého, dlouhodobého, přechodného nebo jiného povoleného pobytu žadatele, pokud je žadatel starší 21 let a spolehlivý podle § 9 odst. 3. K žádosti žadatel přiloží fotografii, která svým provedením odpovídá požadavkům zákona o občanských průkazech.
11. Podle § 21c odst. 4 zákona o silniční dopravě ve znění účinném do 30.6.2020 dopravní úřad oprávnění řidiče taxislužby odejme, pokud řidič taxislužby přestane být spolehlivým podle § 9 odst. 3. Vydání rozhodnutí o odnětí oprávnění řidiče taxislužby je prvním úkonem v řízení.
12. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Žalobce v průběhu správního řízení ani v řízení před soudem nikterak nerozporoval, že byl rozhodnutím o přestupku shledán vinným spácháním přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu a že mu byl za tento přestupek uložena správní sankce v podobě pokuty ve výši 4 000 Kč a zákazu činnosti. Podstatou jeho žalobních námitek je tvrzení, že tento přestupek nemůže být sám o sobě důvodem, který by vedl ke ztrátě spolehlivosti podle § 9 odst. 3 zákona o silniční dopravě, a že správní orgány obou stupňů pochybily, pokud nevzaly v potaz další, dle žalobce podstatné skutečnosti. Tyto žalobní námitky jsou však neopodstatněné, neboť neodpovídají znění ani účelu zákona o silniční dopravě.
14. Ustanovení § 9 odst. 3 písm. b) bod 1 zákona o silniční dopravě v rozhodném znění spojuje nespolehlivost s uložením správního trestu za (byť jediný) spáchaný přestupek, a to v posledních dvou letech. Tento přestupek může spočívat v řízení vozidla či jízdy na zvířeti po požití alkoholického nápoje či jiné návykové látky. Ustanovení § 21c odst. 4 zákona o silniční dopravě pak stanoví, že dopravní úřad nespolehlivému řidiči oprávnění *odejme*. Podmínky ztráty spolehlivosti řidiče taxislužby, jakož i *povinnost* dopravního úřadu při jejich naplnění odejmout řidiči toto oprávnění, z textu shora citovaných ustanovení vyplývají zcela jednoznačně. Žalovanému je nutno přisvědčit v tom, že právní úprava skutečně neposkytuje dopravnímu úřadu jakýkoliv prostor pro správní uvážení, zda oprávnění řidiče taxislužby odejme či nikoliv a neumožňuje mu ani zohledňovat jakékoliv další skutečnosti. Naopak mu jednoznačně ukládá povinnost rozhodnout určitým způsobem (odejmout oprávnění řidiče taxislužby) při splnění v zákoně uvedených podmínek. Použití správního uvážení lze pouze v těch případech, kdy toto oprávnění zákon správním orgánům přiznává, a to pouze způsobem a v mezích stanovených zákonem (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.12.2008, č.j. 7 As 21/2008-101). Pokud by dopravní úřad v prvostupňovém řízení nebo žalovaný v odvolacím řízení při hodnocení toho, zda u žalobce byly splněny předpoklady pro odnětí oprávnění řidiče taxislužby, vzal v potaz další okolnosti předestřené žalobcem, jako jsou

např. jeho osobní a majetkové poměry či zjištěné množství alkoholu v krvi při kontrole, porušil by jednu ze základních zásad správního řízení, a to zásadu zákonnosti zakotvenou nejenom v § 2 odst. 1 správního řádu, ale též v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

15. Zcela jednoznačně se k dané věci vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9.8.2018, č.j. 1 As 222/2014-22, ve kterém uvedl: *„Spolehlivost je tedy jednou ze zákonných podmínek pro udělení oprávnění řidiče taxislužby, které je pak podmínkou pro vykonávání práce řidiče taxislužby. V případě ztráty spolehlivosti pak ze zákona dochází de facto automaticky k odejmutí uděleného oprávnění. Správní orgán zde nemá žádný prostor k uvážení.“*
16. Na tomto závěru nemohou nic změnit ani jiná ustanovení zákona o silniční dopravě, která ve vztahu k jiným druhům silniční dopravy stanoví jiné postihy a s nimiž žalobce odnětí oprávnění řidiče taxislužby porovnával. Odkaz žalobce na tato jiná ustanovení je pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí irelevantní, neboť na projednávanou věc vůbec nedopadají.
17. Pravidlo, že správní orgány nemají možnost zohlednit žádná další dodatečná kritéria při odnímání oprávnění řidiče taxislužby z důvodu nespolehlivosti, má své opodstatnění v tom, že samotné odnětí nepředstavuje sankci, jejímž primárním účelem by byl postih řidiče. Smyslem odnětí oprávnění řidiče taxislužby je prevence - ochrana cestujících využívajících taxislužbu. Jak přiléhavě uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, dopravní úřad prověřováním spolehlivosti řidičů zajišťuje, aby z výkonu práce řidiče taxislužby byly vyloučeny osoby s deliktní minulostí v oblastech, které jsou pro výkon taxislužby relevantní.
18. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 22.3.2013, č.j. 8 As 32/2012 – 63 zabýval otázkou, zda odnětí oprávnění řidiče taxislužby představuje druhou sankci za jednání, kterým byl pachatel uznán vinným rozhodnutím magistrátu a za který mu byla uložena pokuta a zákaz činnosti, jinými slovy zda došlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Uvedl, že *„(o)debrání průkazu o způsobilosti tedy není sankcí stricto sensu. Je třeba jej spíše vnímat jako administrativní opatření, jehož smyslem je zajistit, aby taxislužbu vykonávali pouze řidiči, kteří respektují své zákonné povinnosti. Zdejší soud nezpochybňuje, že faktické znemožnění výkonu povolání řidiče vozidla taxislužby na dobu tří let bez ohledu na závažnost spáchaného deliktu je přísným opatřením. Je však odrazem významu, který zákonodárce přikládá zájmu na řádném výkonu taxislužby. Jedná se totiž o službu, která zajišťuje silniční dopravu pro cizí potřeby spočívající zejména v přepravě osob, musí být proto vykonávána bezpečně, kvalifikovanými a spolehlivými řidiči.“* Na právě citovaný rozsudek Nejvyšší správní soud navázal rozsudkem ze dne 9.8.2018, č.j. 1 As 222/2018-22, v němž uvedl, že *„(r)ozhodnutí o uložení sankce za správní delikt a rozhodnutí o výše uvedených opatřeních jsou proto zcela odlišné a samostatné právní instituty. Jejich souběžné užití proto není ani porušením zásady ne bis in idem.“*
19. Soudu nezbyvá než shrnout, že ve správním řízení o odnětí oprávnění řidiče taxislužby nemohl dopravní úřad ani žalovaný zohlednit, že žalobce spáchal „pouze“ jeden přestupek, neboť nespolehlivost řidiče předmětná právní úprava spojuje se spácháním byť i jen jediného přestupku v relevantní oblasti. Stejně tak nebylo možné při rozhodování ve věci samé zohlednit množství zjištěného alkoholu v krvi žalobce při kontrole či jeho osobní a majetkové poměry, neboť s těmito okolnostmi zákon o silniční dopravě nespolehlivost řidiče taxislužby nespojuje, a jedná se tudíž o okolnosti irelevantní. Konečně je třeba

konstatovat, že judikatura správních soudů jednoznačně dospěla k závěru, že odnětí oprávnění řidiče taxislužby není správním trestem, takže při souběžném uložení správního trestu za přestupek toto opatření nepředstavuje porušení zákazu dvojího trestání.

20. Protože soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. Vzhledem ke splnění podmínek uvedených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci rozhodl bez nařízení jednání.
21. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 soudního řádu správního rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
22. Závěrem soud uvádí, že o žalobě bylo možné rozhodnout na základě obsahu správního spisu; doplnění dokazování žalobcem navrženými důkazy proto soud shledal nadbytečným.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 3. února 2022

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu